

ТОВ «ЕРУ ТРЕЙДІНГ»

Фінансова звітність
станом на та за рік, що закінчився
31 грудня 2019 року

Зміст

Звіт про фінансовий стан	3
Звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід	4
Звіт про зміни у власному капіталі	5
Звіт про рух грошових коштів	6
Примітки до фінансової звітності	7
Звіт незалежного аудитора	

(у тисячах гривень)	Примітки	31 грудня 2019	31 грудня 2018
АКТИВИ			
Основні засоби		6 480	2 201
Активи у формі права користування		4 722	-
Відстрочені податкові активи	9	2 480	-
Усього довгострокових активів		13 682	2 201
Запаси	11	1 670 045	764 542
Торгова та інша дебіторська заборгованість	12	824 753	1 528 545
Аванси видані	13	794 993	389 668
Податок з доданої вартості до відшкодування		-	128 565
Грошові кошти та їх еквіваленти	14	74 122	425 920
Обмежені для використання грошові залишки та гарантійні депозити	15	39 685	59 038
Банківські депозити		-	2 280
Усього поточних активів		3 403 598	3 298 558
Усього активів		3 417 280	3 300 759
Власний капітал	16		
Статутний капітал		100	100
Додатковий капітал		93 888	6 900
Нерозподілені прибутки		219 079	156 134
Усього власного капіталу		313 067	163 134
Довгострокові зобов'язання			
Відстрочені податкові зобов'язання	9	-	9 401
Довгострокові зобов'язання з оренди		1 914	-
Довгострокові кредити та позики	18	200 367	-
Усього довгострокових зобов'язань		202 281	9 401
Поточні зобов'язання			
Поточні зобов'язання з оренди		2 678	-
Кредити та позики	18	503 430	630 785
Торгова та інша кредиторська заборгованість	19	1 015 844	1 775 754
Зобов'язання за контрактами	20	1 369 179	711 410
Заборгованість з податку на прибуток		3 766	8 774
Інші податки до сплати		7 035	1 501
Усього поточних зобов'язань		2 901 932	3 128 224
Усього зобов'язань		3 104 213	3 137 625
Усього власного капіталу та зобов'язань		3 417 280	3 300 759

Звіт про фінансовий стан слід читати разом з примітками, викладеними на сторінках 7–38, які є складовою частиною цієї фінансової звітності.

ТОВ «ЕРУ ТРЕЙДІНГ»
 Фінансова звітність станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р
 Звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р.

<i>(у тисячах гривень)</i>	Примітки	2019	2018
Дохід	6	11 635 336	12 054 751
Собівартість реалізованих товарів		(11 205 479)	(11 701 588)
Валовий прибуток		429 857	353 163
Адміністративні витрати	7(a)	(392 753)	(260 681)
Витрати на реалізацію та доставку	7(b)	(38 734)	(17 462)
Інші операційні витрати	7(d)	(9 817)	(44 878)
Інші операційні доходи		2 509	308
Результат від операційної діяльності		(8 938)	30 450
Фінансові витрати	8	(59 762)	(53 955)
Фінансові доходи	8	145 291	33 890
Прибуток до оподаткування		76 591	10 385
Витрати з податку на прибуток	9	(13 646)	(1 637)
Прибуток за рік / усього сукупного доходу за рік		62 945	8 748

Ця фінансова звітність була затверджена управлінським персоналом 1 липня 2020 р. та підписана:

Ярослав Мудрий
 Директор

Тетяна Гайдук
 Фінансовий директор

Звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід слід читати разом з примітками, викладеними на сторінках 7 - 38, які є складовою частиною цієї фінансової звітності.

ТОВ «ЕРУ ТРЕЙДІНГ»

Фінансова звітність станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р
Звіт про зміни у власному капіталі за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р.

<i>(у тисячах гривень)</i>	При- мітки	Статутний капітал	Додатковий капітал	Нерозподілені прибутки	Усього власного капіталу
Сальдо на 1 січня 2018 р.		100	6 900	147 386	154 386
Усього сукупного доходу за рік					
Прибуток за рік		-	-	8 748	8 748
Усього сукупного доходу за рік		-	-	8 748	8 748
Сальдо на 31 січня 2018 р.		100	6 900	156 134	163 134
Усього сукупного доходу за рік					
Прибуток за рік		-	-	62 945	62 945
Усього сукупного доходу за рік		-	-	62 945	62 945
Операції з власниками, визнані безпосередньо у власному капіталі:					
Внески учасників, що діють від імені власників	16(с)	-	86 988	-	86 988
Усього операцій з власниками		-	86 988	-	86 988
Сальдо на 31 січня 2019 р.		100	93 888	219 079	313 067

Звіт про зміни у власному капіталі слід читати разом з примітками, викладеними на сторінках 7 - 38, які є складовою частиною цієї фінансової звітності.

(у тисячах гривень)	Примітки	2019	2018
Грошові кошти від операційної діяльності			
Чистий прибуток за рік		62 945	8 748
<i>Коригування на:</i>			
Амортизація	7(a)	3 777	405
Нереалізований прибуток від курсових різниць		(115 767)	(2 842)
Витрати по відсотках	8	42 895	46 140
Доходи по відсотках	8	(29 524)	(22 229)
Витрати з податку на прибуток	9	13 646	1 637
Операційні грошові потоки, (використані на) отримані від операційної діяльності до змін в оборотному капіталі		(22 028)	31 859
<i>Зміни:</i>			
Запаси		(905 503)	268 341
Торгова та інша дебіторська заборгованість		699 708	(1 356 090)
Аванси видані		(405 325)	(49 406)
Грошових коштів з обмеженим правом використання		19 353	(34 922)
Інших податків до сплати/виплати		134 099	10 737
Торгова та інша кредиторська заборгованість		(672 216)	1 243 898
Зобов'язання за контрактами		657 769	81 888
Податок на прибуток сплачений		(30 535)	(18 028)
Відсотки сплачені		(60 548)	(18 191)
Відсотки отримані		29 524	19 866
Чисті грошові кошти, (використані на) отримані від операційної діяльності		(555 702)	179 952
Грошові кошти від інвестиційної діяльності			
Придбання основних засобів		(5 592)	(1 600)
Розміщення довгострокових банківських депозитів		-	(2 280)
Чисті доходи від банківських депозитів		2 280	10 771
Чисті грошові кошти, (використані на) отримані від інвестиційної діяльності		(3 312)	6 891
Грошові кошти від фінансової діяльності			
Доходи від кредитів та позик		2 295 677	2 055 763
Погашення кредитів та позик		(2 080 293)	(1 788 758)
Погашення зобов'язань згідно з договором по переведення боргу		-	(66 689)
Погашення зобов'язань з оренди		(2 632)	-
Грошові кошти, отримані від фінансової діяльності		212 752	200 316
Чисте (зменшення) збільшення грошових коштів та їх еквівалентів		(346 262)	387 159
Грошові кошти та їх еквіваленти на 1 січня		425 920	38 761
Вплив руху валютних курсів на грошові кошти та їх еквіваленти		(5 536)	-
Грошові кошти та їх еквіваленти на 31 грудня	14	74 122	425 920

Звіт про рух грошових коштів слід читати разом з примітками, викладеними на сторінках 7 - 38, які є складовою частиною цієї фінансової звітності.

1. Суб'єкт господарювання, що звітує

(а) Організаційна структура та діяльність

Товариство з обмеженою відповідальністю «ЕРУ Трейдинг» (надалі - «Компанія») було засновано 25 березня 2016 року, що входить до складу групи «Енергетичні ресурси України» (надалі - «Група»). Група була сформована в Україні у 2014 році та була реорганізована у 2018 році.

Компанія зареєстрована за адресою: вул. Ярославська, буд. 58, м. Київ, Україна.

Основною діяльністю Компанії є постачання природного газу та електроенергії місцевим споживачам та за кордон, а також торгівля іншими товарами.

Кінцевою материнською компанією компанії є компанія ERU Management Services LLC, США. Безпосередньою материнською компанією компанії є ERU Corporation, США, яка володіє 100% часткою власності в компанії. Ні кінцева материнська компанія, ні проміжні материнські компанії не складають консолідовану фінансову звітність, доступну для публічного використання.

Станом на 31 грудня 2018 та 2018 року, кінцевими бенефіціарними власниками Компанії є двоє фізичних осіб.

(б) Умови здійснення діяльності

Діяльність Компанії переважно здійснюється в Україні. Політична й економічна ситуація в Україні в останні роки була дуже нестабільною. Внаслідок цього, здійснення діяльності в країні пов'язане з ризиками, що є нетиповими для інших країн.

Збройний конфлікт в окремих частинах Луганської та Донецької областей, що почався навесні 2014 року, не закінчений; частини Донецької та Луганської областей залишаються під контролем самопроголошених республік, і українська влада в даний час не має можливості повною мірою забезпечити застосування українського законодавства на території даних областей. У березні 2014 року ряд подій в Криму призвів до приєднання Республіки Крим до Російської Федерації, яке не було визнано Україною та багатьма іншими країнами. Дана подія спричинила істотне погіршення відносин між Україною і Російською Федерацією.

Після економічної кризи 2014-2015 рр. українська економіка продемонструвала значне пожвавлення за останні пару років у вигляді уповільнення темпів інфляції, стабільного курсу обміну гривні, зростання ВВП і загального пожвавлення ділової активності.

У 2019 році набрав чинності новий закон про валюту та валютні операції. Новий закон скасував ряд обмежень, визначив нові принципи валютних операцій, валютного регулювання та нагляду і призвів до значної лібералізації операцій з іноземною валютою і руху капіталу. Зокрема, було скасовано вимогу обов'язкового продажу надходжень в іноземній валюті на міжбанківському ринку, а розрахунковий період за експортно-імпортними операціями в іноземній валюті значно збільшився. Також було знято всі обмеження на виведення дивідендів за кордон.

Міжнародний валютний фонд («МВФ») продовжував надавати підтримку українському уряду в рамках чотирнадцятимісячної програми кредитування відповідно до Домовленості про резервні кредити стейнд-бай, затвердженої в грудні 2018 року. Інші міжнародні фінансові установи також надавали останніми роками значну технічну підтримку з тим, щоб допомогти Україні реструктурувати зовнішній борг і здійснити різні реформи в тому числі реформу стосовно боротьби з корупцією, земельну реформу, реформу в сфері корпоративного права і поступову лібералізацію енергетичного сектора.

У 2019 році після президентських і парламентських виборів було сформовано новий уряд, який має на меті продовжити реформування української економіки, стимулювати економічне зростання та боротися з корупцією.

У вересні 2019 року S&P та Fitch підвищили кредитний рейтинг України до рівня В із стабільним прогнозом, та В - з позитивним прогнозом, відповідно, що відображає кращий доступ до фіскального та зовнішнього фінансування, макроекономічну стабільність та зменшення заборгованості населення. Подальша стабілізація економічного та політичного середовища більшою мірою залежить від подальшого впровадження структурних реформ, співпраці з МВФ та рефінансування державного боргу, що має бути сплачений в наступні роки.

Дивіться також Примітку 25 щодо опису змін умов здійснення діяльності після звітної дати.

Хоча управлінський персонал вважає, що він вживає належні заходи на підтримку стабільної діяльності Компанії, необхідні за існуючих обставин, поточна нестабільність умов здійснення діяльності може спричинити негативний вплив на результати діяльності та фінансовий стан Компанії, характер та наслідки якого на поточний момент визначити неможливо. Ця фінансова звітність відображає поточну оцінку управлінського персоналу щодо впливу умов здійснення діяльності в Україні на операційну діяльність та фінансовий стан Компанії. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнитися від оцінки управлінського персоналу.

2. Основа складання фінансової звітності

(а) Підтвердження відповідності

Ця фінансова звітність складена згідно з вимогами Міжнародних стандартів фінансової звітності (надалі «МСФЗ»). Починаючи з 1 січня 2019 року, МСФЗ є основною звітністю Компанії для надання у регуляторні органи.

(б) Основа оцінки

Ця фінансова звітність була підготовлена на основі історичної вартості.

3. Функціональна валюта та валюта подання

Національною валютою України є гривня, яка також є функціональною валютою Компанії і валютою подання цієї фінансової звітності. Якщо не зазначено інше, вся фінансова інформація подана та округлена до тисяч гривень.

4. Використання оцінок та суджень

Складання фінансової звітності згідно з МСФЗ вимагає від управлінського персоналу формування суджень, оцінок та припущень, які впливають на застосування принципів облікової політики, на суми активів та зобов'язань, доходів та витрат, відображених у звітності. Фактичні результати можуть відрізнитися від цих оцінок.

Оцінки та припущення, на яких вони ґрунтуються, регулярно переглядаються. Результати перегляду облікових оцінок визнаються у тому періоді, в якому вони переглядаються, а також у всіх наступних періодах, на які впливають такі оцінки.

Зокрема, інформація про суттєві сфери невизначеності оцінювання та критичні судження щодо застосування облікової політики, які мають найбільш суттєвий вплив на суми, визнані

у фінансовій звітності та мають суттєвий ризик у результаті істотного коригування протягом наступного фінансового року, описані нижче:

- Оцінка резерву під очікувані кредитні збитки для торгової дебіторської заборгованості та договірних активів – Примітка 21(b)(ii).
- Представлення інтересу учасників в Компанії – Примітка 24(j).
- Операції з пов'язаними сторонами. У ході звичайної діяльності Компанія здійснює операції з пов'язаними сторонами. Професійне судження необхідне для визначення того, чи є контрагент пов'язаною стороною, включаючи компанії, в яких кінцеві бенефіціарні власники мають пряму чи опосередковану (через проміжні компанії) частку власності (Примітка 23).
- Визнання доходів від продажу пального. Компанія проаналізувала критерії, передбачені МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» та зробила висновок, що вона виступає принципалом у всіх операціях з продажу пального (Примітка 6).

Визначення справедливої вартості

Деякі принципи облікових політик Компанії та розкриття інформації вимагають визначення справедливої вартості як для фінансових, так і для нефінансових активів та зобов'язань.

При оцінці справедливої вартості активу або зобов'язання Компанія застосовує, наскільки це можливо, відкриті ринкові дані. Оцінки справедливої вартості відносяться до різних рівнів ієрархії справедливої вартості залежно від вхідних даних, що використовуються в рамках відповідних методів оцінки:

- Рівень 1: прями (не скориговані) ринкові котирування на активних ринках для ідентичних активів або зобов'язань.
- Рівень 2: вхідні дані, відмінні від котирувальних цін, включених до Рівня 1, які є відкритими на ринку для аналогічних активів або зобов'язань прямо (як ціни) чи опосередковано (отримані на основі цін).
- Рівень 3: вхідні дані щодо активу чи зобов'язання, які не ґрунтуються на відкритих ринкових даних (дані, що не можливо порівняти до ринку).

Якщо дані, використані для оцінки справедливої вартості активу або зобов'язання, можуть бути розділені на різні рівні ієрархії справедливої вартості, то оцінку справедливої вартості повністю відносять на найнижчий рівень вхідних даних, які є значними для всієї оцінки.

Компанія визнає перехід між рівнями ієрархії джерел визначення справедливої вартості на кінець звітного періоду у якому така зміна відбулася.

Подальша інформація про припущення, зроблені при оцінці справедливої вартості, включена в наступні примітки:

- Примітка 18 – кредити та позики;
- Примітка 21(e) – справедлива вартість фінансових інструментів.

5. Зміни в облікових політиках

(a) МСФЗ 16 «Оренда»

Компанія вперше застосовувала МСФЗ 16 «Оренда» з 1 січня 2019 року.

Компанія застосувала МСФЗ 16 з використанням модифікованого ретроспективного підходу, згідно з яким кумулятивний ефект першого застосування визнається у складі нерозподіленого прибутку на 1 січня 2019 р. Відповідно, порівняльна інформація, представлена на 1 січня 2019 року, не була перерахована, тобто вона представлена в тому вигляді, в якому вона була

представлена раніше відповідно до МСБО 17 та відповідних тлумачень. Детальна інформація про зміни у обліковій політиці представлена нижче. Крім того, вимоги МСФЗ щодо розкриття інформації, як правило, не застосовувалися до порівняльної інформації.

Як орендар, Компанія орендує офісні приміщення та транспортні засоби. Компанія як орендар раніше класифікувала оренду як операційну або фінансову оренду, виходячи зі своєї оцінки того, чи були за договором оренди передані Компанії фактично всі ризики та вигоди від володіння базовим активом. Відповідно до МСФЗ 16, Компанія визнає активи у формі права використання і зобов'язання з оренди для більшості таких договорів оренди, тобто ці договори оренди обліковуються на балансі Компанії.

На початку дії договору, що містить компонент оренди, або при внесенні до нього змін Компанія розподіляє компенсацію за договором на кожний компонент оренди на основі його відносної окремої ціни.

Однак Компанія вирішила не відокремлювати компоненти, що не є орендою за цим договором, а замість цього враховувати компоненти оренди та компоненти, що не є орендою, як єдиний компонент оренди.

Раніше Компанія класифікувало всю оренду як операційну оренду відповідно до МСБО 17. На дату переходу, за договорами оренди офісних приміщень зобов'язання з оренди були оцінені за теперішньою вартістю орендних платежів, що залишилися, дисконтованою на величину ставки додаткових запозичень Компанії станом на 1 січня 2019 р. Активи у формі права використання для всіх договорів оренди оцінюються у сумі, що дорівнює сумі зобов'язання з оренди, скоригованій на величину передоплати за оренду або нарахованих орендних платежів.

Компанія провела тестування своїх активів у формі права користування на дату переходу і дійшла висновку, що ознак зменшення корисності активів у формі права користування немає.

При переході на МСФЗ 16 Компанія визнала додаткові активи у формі права використання у сумі 7 186 тис. грн. та додаткові зобов'язання з оренди у сумі 7 186 тис. грн., представлені у формі довгострокових та поточних зобов'язань з оренди. На дату перехідного періоду було визначено, що активи у формі права використання та відповідні зобов'язання з оренди були рівними за сумою, тому залишкова різниця не була відображена в нерозподіленому прибутку.

При оцінці зобов'язань за договорами оренди, що раніше класифікувались як операційна оренда, Компанія дисконтувала орендні платежі з використанням її ставки додаткових запозичень на 1 січня 2019 р. Застосована середньозважена ставка становить 6%.

Компанія застосувала судження для визначення строку оренди офісних приміщень. Компанія вважає, що забезпеченість прав на оренду встановлюється письмовим договором (у тому числі штрафними умовами та строком корисного використання поліпшення оренди) у поєднанні з чинним законодавством, що стосується поновлення або припинення прав (зокрема, переважні права орендаря на поновлення оренди) та іншими укладеними орендними та не-орендними угодами, які можуть вплинути на економічне рішення щодо поновлення або припинення. Таким чином, термін оренди визначається шляхом посилання на строк дії договору оренди.

6. Дохід

Дохід від договорів з клієнтами за рік, що закінчився 31 грудня, представлений наступним чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	Оптовий продаж	Кінцеві споживачі
2019		
Природний газ	5 546 707	3 326 481
Електроенергія	1 396 441	654 676
Пальне	681 867	-
Інші товари та послуги	4 739	24 425
	7 629 754	4 005 582
2018		
Природний газ	5 736 837	6 002 957
Електроенергія	151 660	110 336
Пальне	49 594	-
Інші товари та послуги	3 367	-
	5 941 458	6 113 293

У 2019 році компанія реалізувала 1 549 тис. куб. м. природного газу (2018: 1 378 тис. куб. м). Приблизно 99% продажів Компанії здійснюється в Україні (2018 р.: 98%), а решта припадає на інші країни.

У ході звичайної діяльності Компанія здійснює операції з купівлі-продажу з метою обміну природним газом у різних місцях, щоб виконати зобов'язання Компанії перед клієнтами, зменшити транспортні витрати, витрати на закачку/викачку газу та задовольнити негайні потреби в запасах. Відповідно до облікової політики Компанії, дохід не визнається щодо негрошових обмінних операцій із товарами, що мають аналогічний характер та вартість. Керівництво Компанії застосовує професійне судження, щоб визначити, чи є кожна конкретна операція обміном або транзакцією, яка приносить дохід. Приймаючи це рішення, керівництво враховує, чи природний газ за відповідними договорами купівлі та продажу є одного типу та якості, а також, чи пройшов час між передачею та отриманням відповідного природного газу, а також інші індикатори, що можуть свідчити про те, що суть операції - це негрошовий обмін подібними товарами. У 2019 році сума обмінних операцій із залученням природного газу склала 20 625 тис. грн. (у 2018 році: 594 207 тис. грн.).

7. Операційні витрати

Операційні витрати за рік, що закінчився 31 грудня, представлені таким чином:

(а) Адміністративні витрати

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Заробітна плата та відповідні нарахування	332 751	218 802
Резерв невикористаних відпусток	30 228	19 780
Банківські комісії	11 379	5 415
Юридичні, аудиторські та інші професійні послуги	6 646	9 098
Амортизація	3 777	405
Оренда	956	2 623
Інше	7 016	4 558
	392 753	260 681

Операції з пов'язаними сторонами розкриті у Примітці 23.

(b) Витрати на реалізацію та доставку

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Заробітна плата та відповідні нарахування	26 872	8 494
Комісійні збори за продаж природного газу	5 568	6 983
Резерв невикористаних відпусток	1 709	311
Реклама	608	764
Інше	3 977	910
	38 734	17 462

(c) Витрати на користь працівників

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Бонуси персоналу	339 196	216 229
Резерв невикористаних відпусток	31 937	20 091
Заробітна плата	18 169	9 285
Внески на соціальне страхування	2 258	1 782
	391 560	247 387

За рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, бонуси персоналу включають бонуси керівництву в розмірі 301 181 тис. грн. (31 грудня 2018 р.: 207 287 тис. грн.). Операції з пов'язаними сторонами розкриті у Примітці 23.

(d) Інші операційні витрати

У 2019 році інші операційні витрати в основному представлені нарахуванням додаткового зобов'язання з ПДВ у розмірі 6 146 тис. грн.

У 2018 році інші операційні витрати в основному представлені штрафами, нарахованими іноземними постачальниками природного газу в сумі 42 567 тис. грн. за законтракований але недобраний обсяг.

8. Чисті фінансові витрати

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Фінансові доходи		
Доходи по відсотках	29 524	22 229
Чисті прибутки від курсових різниць	115 767	11 661
	145 291	33 890
Фінансові витрати		
Процентні витрати за позиками та зобов'язаннями з оренди	42 895	46 140
Фінансові витрати на обслуговування банківських гарантій	16 867	7 815
Всього фінансових витрат	59 762	53 955
Чисті фінансові доходи (витрати), визнані в складі прибутку або збитку	85 529	(20 065)

9. Податок на прибуток

(a) Суми визнані в складі прибутків або збитків

Ставка податку на прибуток у 2019 та 2018 роках становила 18%.

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Поточні витрати з податку на прибуток	25 527	23 420
Відстрочені податкові вигоди	(11 881)	(21 783)
Всього витрат з податку на прибуток	13 646	1 637

(b) Узгодження чинної ставки оподаткування

Різниця між загальною очікуваною сумою витрат з податку на прибуток, підрахованою із застосуванням чинної ставки оподаткування до прибутку перед оподаткуванням, і фактичною сумою витрат з податку на прибуток представлена наступним чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	%	2018	%
Прибуток до оподаткування	76 591	100%	10 385	100%
Витрати з податку на прибуток згідно з чинною ставкою	13 786	18%	1 869	18%
Переоцінка тимчасових різниць	-	-	(276)	(2%)
Витрати, що неможливо віднести до податкових витрат	(140)	0%	44	0%
Фактичні витрати з податку на прибуток	13 646	18%	1 637	16%

(c) Визнані відстрочені податкові активи та зобов'язання

Відстрочені податкові активи та зобов'язання відносяться наступним чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	Активи		Зобов'язання		Нетто	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Основні засоби	-	-	(10)	(10)	(10)	(10)
Запаси	-	-	(135)	(9 412)	(135)	(9 412)
Торгова та інша кредиторська заборгованість	2 612	21	-	-	2 612	21
Інше	873	-	(860)	-	13	-
Податкові активи/(зобов'язання)	3 485	21	(1 005)	(9 422)	2 480	(9 401)
Залік податку	(1 005)	(21)	1 005	21	-	-
Чисті податкові зобов'язання	2 480	-	-	(9 401)	2 480	(9 401)

(d) Зміни визнаних тимчасових різниць за рік

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
1 січня	(9 401)	(31 184)
Визнані у складі прибутку або збитку	11 881	21 783
Визнані безпосередньо в капіталі	-	-
31 грудня	2 480	(9 401)

10. Відкоригований прибуток до сплати податків, процентів, зносу та амортизації (ЕВІТДА)

Керівництво Компанії розкриває інформацію про показник ефективності ЕВІТДА, оскільки цей показник відстежується на рівні Групи, так як вважається, що ця величина є показником оцінки фінансових результатів діяльності Групи. ЕВІТДА розраховується шляхом коригування чистого результату операційної діяльності за рік на вплив зносу та амортизації, а також бонусів керівництву.

ЕВІТДА не є встановленим показником для оцінки фінансових результатів відповідно до МСФЗ. Показник, визначений Компанією може не бути зіставним з подібними показниками результативності, визначеними та розкритими іншим суб'єктами господарювання.

Зв'язка показнику ЕВІТДА (відкоригованого) до прибутку від операційної діяльності

<i>(у тисячах гривень)</i>	Примітки	2019	2018
Результат від операційної діяльності		(8 938)	30 450
Коригування на:			
- Знос та амортизацію	7(a)	3 777	405
- Бонуси керівництву	7(c)	301 181	207 287
ЕВІТДА (відкоригований)		296 020	238 142

11. Запаси

Запаси на 31 грудня представлені наступним чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Природний газ для перепродажу	1 669 891	764 347
Інше	154	195
	1 670 045	764 542

За роки, що закінчилися 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р., списання запасів до чистої вартості реалізації або сторнування списань не здійснювалось.

12. Торгова та інша дебіторська заборгованість

Торгова та інша дебіторська заборгованість за характером на 31 грудня представлена наступним чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Торгова дебіторська заборгованість	819 039	1 512 877
Інша дебіторська заборгованість	5 714	15 668
	824 753	1 528 545

Торгова та інша дебіторська заборгованість за контрагентами за роки, що закінчились 31 грудня, представлена наступним чином:

(у тисячах гривень)	2019	2018
Кінцеві споживачі	451 954	896 019
Оптові покупці (трейдери)	367 085	616 858
Інше	5 714	15 668
	824 753	1 528 545

Схильність Компанії до кредитного ризику та збитків від знецінення, пов'язаних з торговою та іншою дебіторською заборгованістю, додатково розкрито в примітці 21(b)(ii).

13. Аванси видані

Аванси видані на 31 грудня представлені наступним чином:

(у тисячах гривень)	2019	2018
Аванси, видані за запаси	748 036	341 785
Аванси, видані за послуги	46 957	47 883
	794 993	389 668

14. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року представлені готівкою, що зберігається на рахунках у вітчизняних банках.

Грошові кошти та їх еквіваленти, що зберігаються в банках за їх зовнішніми кредитними рейтингами (еквівалент Moody's) на 31 грудня є такими:

(у тисячах гривень)	2019	2018
B2	61 083	-
Saa1	11 495	364
Без рейтингу	1 544	425 556
	74 122	425 920

На 31 грудня 2018 року сума у 424 075 тис. грн., яку було віднесено до залишків грошових коштів без рейтингу, перебуває на рахунку у вітчизняному державному банку, який згодом отримав рейтинг В від агенції Fitch (еквівалент B2 - агенції Moody's) у 2019 році.

Станом на 31 грудня 2018 року та 31 грудня 2019 року грошові кошти та їх еквіваленти, розміщені в банках не є знеціненими або простроченими. Знецінення грошових коштів та їх еквівалентів визначається на основі очікуваних кредитних збитків на 12 місяців (Етап 1) і відображає короткі строки погашення таких інструментів. Компанія вважає, що її грошові кошти та їх еквіваленти мають низький кредитний ризик на основі зовнішнього кредитного рейтингу своїх банків. Отже, резерви під знецінення не визнавалися, оскільки суми таких резервів є несуттєвими.

15. Обмежені для використання грошові залишки та гарантійні депозити

Станом на 31 грудня 2018 року грошові кошти в сумі 29,116 тис. грн. розміщені на поточному рахунку та передані в заставу під кредити та позики (див. Примітку 18(c)).

Станом на 31 грудня 2019 року Компанія розмістила гарантійний депозит у постачальника у розмірі 10 569 тис. грн (що становить 400 тис. євро в еквіваленті). Такі депозити слугують гарантією зобов'язань Компанії за закупівлями у цього контрагента, однак ці депозити використовуються лише у випадку будь-яких недоплат або дефолту платежів та повертаються в повному обсязі в ході звичайної діяльності.

Компанія вважає, що залишки грошових коштів, з обмеженим правом використання, мають низький кредитний ризик і не є знеціненими. Знецінення залишків грошових коштів з обмеженим використанням оцінюються на основі 12-місячного очікуваного збитку (Етап 1) та відображає короткі строки погашення позицій. Отже, резерви під знецінення не визнавалися, оскільки суми таких резервів не є суттєві.

16. Власний капітал та резерви

(а) Статутний капітал

Учасники товариства з обмеженою відповідальністю мають право приймати участь в голосуванні, розподілі прибутку та права на погашення капіталу пропорційно розміру їх внеску до статутного капіталу, включаючи право одностороннього зняття своєї частки активів Компанії.

Станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року статутний капітал становить 100 тис. грн.

Непрямими кінцевими бенефіціарними власниками Компанії є дві фізичні особи. Частка участі та права голосу під час голосування цих фізичних осіб такі:

у %	31 грудня 2019	31 грудня 2018
Дейл Перрі	51,00%	51,00%
Ярослав Мудрий	49,00%	49,00%
	100,00%	100,00%

Жодна з цих осіб не має повноважень керувати в односторонньому порядку операціями Компанії на власний розсуд та за власною вигодою.

(б) Нерозподілені прибутки

Відповідно до українського законодавства, суб'єкти господарювання можуть розподіляти всі статутні прибутки у вигляді дивідендів або передавати їх до резервів, що передбачено їхніми статутами. Подальше використання сум, перерахованих до резервів, може бути юридично обмеженим; суми, передані до резервів, як правило, повинні використовуватися для цілей, визначених під час здійснення переказу. Розподіл прибутку Компанії відбувається в основному тільки із сум поточного або нерозподіленого прибутку, відображеного у регуляторній фінансовій звітності, а не із сум, раніше перерахованих до резервів.

(с) Додатковий капітал

Додатковий капітал, представлений у цій фінансовій звітності, включає різниці, які виникли при первинному визнанні фінансових інструментів, отриманих від пов'язаних сторін або наданих пов'язаним сторонам, які діють у якості власників.

При первісному визнанні різниця між сумою позики, отриманою від власників, та її справедливою вартістю (розрахована з посиланням на поточні ринкові ставки, що склалися за аналогічними інструментами) трактується як внесок у власний капітал для Компанії, що представляє подальшу інвестицію власників та включається в додатковий внесений капітал. Такий самий обліковий метод застосовується до результатів будь-яких модифікацій існуючих фінансових інструментів від власників або підпорядкованих ним структур, якщо будь-які такі зміни відрізняються від ринкових умов.

31 грудня 2019 року Компанія змінила терміни повернення безвідсоткової позики, деномінованої у гривні, отриманої від пов'язаної сторони, одного з кінцевих бенефіціарних власників, яка до того підлягала поверненню на вимогу. Внаслідок такої модифікації термін її повернення було перенесено на 31 грудня 2044 року. Після модифікації умов ця позика була визнана за справедливою вартістю, визначеною управлінським персоналом, використовуючи ринкову процентну ставку за аналогічними фінансовими інструментами 17,3%. Різниця між

номінальною сумою та справедливою вартістю при первісному визнанні у 86 988 тис. грн, визнана як додатковий капітал безпосередньо у звіті про зміни у власному капіталі (Примітка 18(b)).

17. Управління капіталом

Компанія не має формальної політики управління капіталом, однак управлінський персонал намагається зберегти достатній рівень капіталу для задоволення операційних та стратегічних потреб Компанії та належної довіри з боку учасників ринку. Це досягається завдяки ефективному управлінню грошовими коштами, постійному моніторингу доходів Компанії та ЕБІТДА / прибутку, а також довгострокових інвестиційних планів, які в основному фінансуються операційними грошовими потоками Компанії. Вживаючи таких заходів, Компанія намагається досягти стабільне зростання прибутків. У підході Компанії до управління капіталом протягом року не було змін.

18. Кредити та позики

У цій примітці представлена інформація про контрактні строки та умови кредитів та позик, які оцінюються за амортизованою вартістю. Більш детальна інформація про процентний, валютний та ризик ліквідності Компанії викладена у Примітці 21.

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
<i>Довгострокові зобов'язання</i>		
Позика від безпосередньої материнської компанії	189 490	-
Позики від вітчизняних фінансових та нефінансових установ	9 248	-
Безвідсоткова позика від акціонера	1 629	-
	200 367	-
<i>Поточні зобов'язання</i>		
Позики від іноземних фінансових установ	264 220	-
Позика від безпосередньої материнської компанії	-	221 506
Позики від вітчизняних фінансових та установ	221 685	107 693
Безпроцентні позики від вітчизняних нефінансових установ	8 034	196 344
Безвідсоткові позики від акціонера	-	74 070
Відсотки до сплати	9 491	31 172
	503 430	630 785

(а) Умови та строки погашення заборгованості

Умови та строки погашення отриманих кредитів та позик представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	Валюта	Номінальна ставка відсотка	Рік погашення	Балансова вартість станом на 31 грудня 2019 р.
Позика від безпосередньої материнської компанії	Долар США	4,0%	2022	189 490
Позики від іноземних фінансових установ	Євро	4,0%	2020	264 220
Позики від національних фінансових установ	Гривня	22,5%	2020	88 794
Позики від вітчизняних фінансових установ	Гривня	Різні ставки	2020	781
Позики від вітчизняних фінансових установ	Євро	8,0%	2020	132 110
Позики від вітчизняних фінансових установ	Євро	7,0%	2020	9 248
Безвідсоткові позики від акціонера	Гривня	0,0%	2044	1 629
Безпроцентні позики від вітчизняних нефінансових установ	Гривня	0,0%	На вимогу	8 034
Відсотки до сплати	Гривня			9 491
Всього процентних зобов'язань				703 797

<i>(у тисячах гривень)</i>	Валюта	Номінальна ставка відсотка	Рік погашення на 31 грудня 2018 р.	Балансова вартість станом на 31 грудня 2018 р.
Позика від безпосередньої материнської компанії	Долар США	4,0%	2019	221 506
Позики від вітчизняних фінансових установ	Гривня	22,5%	2019	59 693
Позики від вітчизняних фінансових установ	Гривня	22,0%	2019	44 000
Позики від вітчизняних фінансових установ	Гривня	18,5%	2019	4 000
Безпроцентні позики від вітчизняних нефінансових установ	Гривня	0,0%	2019	102 000
Безпроцентні позики	Гривня	0,0%	На вимогу	168 414
Відсотки до сплати	Гривня		2019	31 172
Всього процентних зобов'язань				630 785

(б) Модифікація кредитів та позик

31 грудня 2019 року Компанія змінила терміни повернення безвідсоткової позики, деномінованої у гривні, отриманої від пов'язаної сторони, одного з кінцевих бенефіціарних власників, яка до того підлягала поверненню на вимогу. Внаслідок такої модифікації термін її повернення було перенесено на 31 грудня 2044 року. Після модифікації умов ця позика була визнана за справедливою вартістю, визначеною управлінським персоналом, використовуючи ринкову процентну ставку за аналогічними фінансовими інструментами 17,3%. Різниця між номінальною сумою та справедливою вартістю при первісному визнанні у 86 988 тис. грн., визнана як додатковий капітал безпосередньо у звіті про зміни у власному капіталі (Примітка 16(с))

(с) Забезпечення

<i>(у тисячах гривень)</i>	Примітки	2019	2018
Грошові кошти з обмеженим правом використання	15	-	29 116
Банківські депозити		-	2 280
Основні засоби		829	-

Протягом року, що закінчився 31 грудня 2018 року, Компанія уклала договір про кредитну лінію на суму 500 000 тис. грн. Протягом років, що закінчилися 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року, за цією угодою жодні кошти не були зняті. Ця кредитна лінія забезпечується доходами від майбутніх продажів.

На 31 грудня 2019 року Компанія також надала запаси балансовою вартістю 364 930 тис. грн. у заставу в рамках договорів про закупівлю природного газу, укладених із Кінцевою материнською компанією.

На 31 грудня 2019 року, крім наведеної вище даних, кредити та позики забезпечені торговою дебіторською заборгованістю у сумі 75 590 тис. грн. та майбутніми надходженнями у 459 893 тис. грн. за договорами продажу.

(d) Розкриття інформації про грошові потоки від фінансової діяльності

<i>(у тисячах гривень)</i>	Кредити та позики	
	2019	2018
Сальдо на 1 січня	630 785	340 676
Зміни у грошових потоках від фінансової діяльності		
Доходи від кредитів та позик	2 295 677	2 055 763
Погашення кредитів	(2 080 293)	(1 788 758)
Усього змін у грошових потоках від фінансової діяльності	215 384	267 005
Вплив зміни валютних курсів	(38 203)	(4 845)
Інші зміни		
<i>Пов'язані із зобов'язаннями</i>		
Витрати по відсотках	42 580	46 140
Відсотки сплачені	(60 548)	(18 191)
Безготівкові рухи	787	-
<i>Пов'язані з власним капіталом</i>		
Модифікація кредитів та позик	(86 988)	-
Усього інших змін	(104 169)	27 949
Сальдо на 31 грудня	703 797	630 785

19. Торгова та інша кредиторська заборгованість

Торгова та інша кредиторська заборгованість за роки, що закінчилися 31 грудня, представлена наступним чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	Примітки	2019	2018
Торгова кредиторська заборгованість		559 138	1 639 983
Заробітна плата та відповідні нарахування до сплати		390 808	112 769
Резерв невикористаних відпусток		52 396	20 459
Інша кредиторська заборгованість та		13 502	2 543
		1 015 844	1 775 754

Більш детальна інформація про ризик ліквідності, пов'язаний з торговою та іншою кредиторською заборгованістю викладена у Примітці 21.

20. Зобов'язання за контрактами

Станом на 31 грудня 2019 року зобов'язання за контрактами представлені авансовими платежами, отриманими від вітчизняних та закордонних покупців за постачання природного газу, що, як очікується, відбудеться протягом наступного року.

Зобов'язання за контрактами у розмірі 711 410 тис. грн. та 629 522 тис. грн., що були визнані на початку відповідного періоду, були визнані у складі доходів за періоди, що закінчилися 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року, відповідно.

21. Справедлива вартість та управління фінансовими ризиками

(а) Загальна інформація

У зв'язку з використанням фінансових інструментів у Компанії виникають такі ризики:

- кредитний ризик;
- ризик ліквідності;
- ринковий ризик.

У цій примітці представлена інформація про рівень зазначених ризиків Компанії, про цілі, політики та процеси оцінки і управління ризиками, а також про управління капіталом. Більш детальна кількісна інформація розкрита у відповідних примітках до цієї фінансової звітності.

Система управління ризиками

Управлінський персонал несе загальну відповідальність за створення структури управління ризиками і здійснення нагляду за нею.

Політики управління ризиками розробляються з метою виявлення і аналізу ризиків, з якими стикається Компанія, встановлення належних лімітів ризиків і засобів контролю за ними, моніторингу ризиків і дотримання лімітів. Політики і системи управління ризиками регулярно переглядаються з метою відображення змін ринкових умов і діяльності Компанії.

(b) Кредитний ризик

Кредитний ризик являє собою ризик фінансового збитку для Компанії в результаті невиконання клієнтом або контрагентом за фінансовим інструментом своїх зобов'язань за договором.

(i) Рівень кредитного ризику

Максимальна сума кредитного ризику представлена балансовою вартістю кожного фінансового активу у звіті про фінансовий стан.

(ii) Торгова та інша дебіторська заборгованість

Управлінський персонал не має офіційно затвердженої кредитної політики стосовно клієнтів; рівень кредитного ризику затверджується і постійно контролюється індивідуально стосовно всіх значних клієнтів.

Компанія не вимагає застави по торговій та іншій дебіторській заборгованості. Компанія створює резерв на покриття збитків від зменшення корисності, який являє собою її оцінку понесених збитків від дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи та послуги, передоплат, інших активів та отриманих векселів. Основні компоненти цього резерву включають компонент індивідуального збитку, який відноситься до заборгованості, що є значною індивідуально.

В наступній таблиці представлена схильність Компанії до ризику концентрації станом на 31 грудня 2019 року та за 2019 рік:

(у тисячах гривень)	Дохід		Торгова та інша дебіторська заборгованість	
	Сума	% від загальної величини	Сума	% від загальної величини
Контрагент 1	3 063 011	26%	42 860	5%
Контрагент 2	2 024 303	17%	26 400	3%
Контрагент 3	1 037 001	9%	3 075	0%
Контрагент 4	902 850	8%	90 803	11%
Контрагент 5	638 902	5%	146 916	18%
Контрагент 6	286 296	2%	187 764	23%
Інші	3 682 973	32%	326 935	40%
Усього	11 635 336	100%	824 753	100%

В наступній таблиці представлена схильність Компанії до ризику концентрації станом на 31 грудня 2018 року та за 2018 рік:

(у тисячах гривень)	Дохід		Торгова та інша дебіторська заборгованість	
	Сума	% від загальної величини	Сума	% від загальної величини
Контрагент 2	2 591 728	21%	608 870	40%
Контрагент 7	1 522 618	13%	-	-
Контрагент 1	1 170 119	10%	-	-
Контрагент 4	712 806	6%	199 408	13%
Контрагент 6	281 793	2%	165 209	11%
Контрагент 5	50 336	0%	59 543	4%
Інші	5 725 351	48%	495 515	32%
Усього	12 054 751	100%	1 528 545	100%

На звітні дати торгова та інша дебіторська заборгованість за строками виникнення представлена наступним чином:

(у тисячах гривень)

	31 грудня 2019			31 грудня 2018		
	Не кредитно-знецінена	Резерв під збитки	Балансова вартість	Не кредитно-знецінена	Резерв під збитки	Балансова вартість
Не прострочена дебіторська заборгованість	655 247	-	655 247	1 311 196	-	1 311 196
Прострочена дебіторська заборгованість						
Прострочена дебіторська заборгованість на 1-30 днів	77 885	-	77 885	49 020	-	49 020
Прострочена дебіторська заборгованість на 31-90 днів	66 875	-	66 875	167 091	-	167 091
Прострочена дебіторська заборгованість на більш ніж 90 днів	24 746	-	24 746	1 238	-	1 238
Усього торгової та іншої дебіторської заборгованості	824 753	-	824 753	1 528 545		1 528 545

Дебіторська заборгованість, що прострочена на понад 90 днів, представлена численними індивідуальними дебіторськими заборгованостями від внутрішніх споживачів. Ці фінансові активи були віднесені до категорії кредитоспроможних, оскільки Компанія спростувала це припущення, ґрунтуючись на історичній платіжній поведінці та аналізі кредитного ризику клієнтів. Більшість клієнтів, де існують випадки прострочки на 1 - 90 днів, мають більше 1 року історії торгівлі з Компанією.

Ґрунтуючись на історії платежів і результатах детального аналізу кредитного ризику покупців, управлінський персонал Компанії вважає, що прострочені оплати будуть отримані в повному обсязі.

Для детального переліку обставин, що розглядаються Компанією для оцінки фінансового активу як кредитно-знеціненого, див Примітку 24(k)(i).

(с) Ризик ліквідності

Ризик ліквідності полягає у тому, що Компанія не буде мати можливості виконати свої фінансові зобов'язання в належні строки. Підхід Компанії до управління ліквідністю передбачає забезпечення, наскільки це можливо, постійної наявності ліквідності, достатньої для виконання зобов'язань по мірі настання строків їх погашення як у звичайних умовах, так і в надзвичайних ситуаціях, уникаючи при цьому неприйнятних збитків чи ризику нанесення шкоди репутації Компанії.

Далі наведені договірні строки погашення фінансових зобов'язань, включаючи розрахункові відсоткові платежі. Не очікується, що грошові потоки, що включаються до аналізу строків погашення, можуть відбуватися значно раніше або у інших сумах.

(у тисячах гривень)

	Балансова вартість	Грошові потоки за договорами	На вимогу	До одного року	Від 1 до 5 років	Більше п'яти років
31 грудня 2019						
<i>Непохідні фінансові зобов'язання</i>						
Кредити та позики	703 797	840 495	17 524	518 831	215 523	88 617
Торгова та інша кредиторська заборгованість	572 640	572 640	-	572 640	-	-
Зобов'язання з оренди	4 592	4 818	-	2 868	1 950	-
	1 281 029	1 417 953	17 524	1 094 339	217 473	88 617

31 грудня 2018

Непохідні фінансові зобов'язання

Кредити та позики	630 785	641 656	168 414	473 242	-	-
Торгова та інша кредиторська заборгованість	1 642 526	1 642 526	-	1 642 526	-	-
	<u>2 273 311</u>	<u>2 284 182</u>	<u>168 414</u>	<u>2 115 768</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

(d) Ринковий ризик

Ринковий ризик полягає у тому, що зміни ринкових цін, таких як валютні курси, процентні ставки і вартість цінних паперів, будуть впливати на доходи або на вартість фінансових інструментів Компанії. Метою управління ринковим ризиком є управління і контроль рівня ринкового ризику в межах прийнятних параметрів при оптимізації доходності. Нижче представлено схильність компанії до зазначених ринкових ризиків.

(i) Валютний ризик

У Компанії виникає валютний ризик у зв'язку з продажами та закупками, кредитами та позиками, деномінованими в іноземних валютах. Валютами, в яких, головним чином, деноміновані ці операції, є долари США та євро.

Рівень валютного ризику

Рівень валютного ризику Компанії (долари США/ євро) представлений у таблиці на основі балансової вартості:

(у тисячах гривень)

	2019		2018	
	Долар США	Євро	Долар США	Євро
Грошові кошти з обмеженим правом використання	-	10 569	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти	3	176	3	10 536
Торгова та інша дебіторська заборгованість	-	1 459	-	109 353
Торгова та інша кредиторська заборгованість	(4 565)	(291 323)	(7 440)	(716 577)
Кредити та позики	(197 069)	(405 725)	(221 506)	-
Зобов'язання з оренди	(4 592)	-	-	-
Чиста сума	(206 223)	(684 844)	(228 943)	(596 688)

Аналіз чутливості

Зміна обмінних курсів гривні, як зазначено нижче, відносно долара США та євро на звітні дати, призвело б зменшення/збільшення прибутку та капіталу Компанії на суми, представлені нижче. Цей аналіз ґрунтується на відхиленнях курсу іноземної валюти, які Компанія вважала розумно можливою на кінець кожного звітного періоду. Аналіз передбачає, що всі інші перешкоди, зокрема процентні ставки, залишаються незмінними.

(у тисячах гривень)

	Зміна курсів валют		Вплив на чистий прибуток та капітал	
	Збільшення	Зменшення	Зменшення	Збільшення
31 грудня 2019				
Долар США	10%	-10%	(16 910)	16 910
Євро	10%	-10%	(56 157)	56 157
Усього			(73 067)	73 067

31 грудня 2018

Долар США	10%	-10%	(18 773)	18 773
Євро	10%	-10%	(48 928)	48 928
Усього			<u>(67 701)</u>	<u>67 701</u>

(ii) Процентний ризик

Зміни процентних ставок впливають насамперед на кредити та позики, змінюючи їх справедливую вартість (борги з фіксованою ставкою) або їх майбутні грошові потоки (борги зі змінною ставкою). Керівництво не має офіційної політики щодо визначення граничної схильності Компанії до фіксованих або змінних ставок. Однак під час залучення нових кредитів чи позик керівництво використовує своє судження для того, щоб визначити чи фіксована або змінна ставка буде сприятливішою для Компанії протягом очікуваного періоду до погашення. Інформація про терміни погашення та процентні ставки за кредитами та позиками (усі, що мають фіксовані ставки) розкрита в Примітці 18(а).

Компанія не відображає в обліку фінансові активи та зобов'язання за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, або фінансові активи та зобов'язання, наявні для продажу, по яких встановлені фіксовані ставки. Отже, зміна процентних ставок на звітну дату не вплинула б на прибуток або збиток чи на власний капітал.

(e) Справедлива вартість

Оцінена справедлива вартість фінансових активів і зобов'язань була визначена із застосуванням наявної ринкової інформації та відповідних методологій оцінки вартості. Однак для оцінки справедливої вартості необхідно застосовувати суттєві судження при інтерпретації ринкових даних. Отже, розрахункова справедлива вартість не обов'язково вказує суми, які могли б бути отримані на ринку у даний час. Використання різних припущень стосовно ринку та/або методологій оцінки може мати суттєвий вплив на розрахункову справедливую вартість.

Оцінена справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань визначається за допомогою методології дисконтованих грошових потоків та інших відповідних методологій оцінки на кінець року і не відображає справедливую вартість цих інструментів на дату підготовки або розповсюдження цієї фінансової звітності. Ці розрахунки не відображають ніяких премій або дисконтів, що можуть виникнути внаслідок пропозиції на продаж одночасно всієї суми певного фінансового інструмента. Оцінка справедливої вартості ґрунтується на судженнях щодо очікуваних у майбутньому грошових потоків, поточних економічних умов, характеристик ризику різних фінансових інструментів та інших факторів.

Управлінський персонал Компанії вважає, що справедлива вартість всіх фінансових активів та зобов'язань несуттєво відрізняється від їх балансової вартості станом на 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р.

22. Умовні зобов'язання

(a) Українська система оподаткування

Компанія здійснює більшу частину операцій в Україні і тому має відповідати вимогам українського податкового законодавства. Для української системи оподаткування характерним є наявність численних податків та законодавство, яке часто змінюється, може застосовуватися ретроспективно, мати різну інтерпретацію, а в деяких випадках є суперечливим. Нерідко виникають протиріччя у тлумаченні податкового законодавства між місцевою, обласною і державною податковими адміністраціями та між Національним банком України і Міністерством фінансів. Податкові декларації підлягають перевірці з боку різних

органів влади, які згідно із законодавством уповноважені застосовувати суворі штрафні санкції, а також стягувати пеню. Податкова звітність за рік підлягає податковій перевірці протягом наступних трьох календарних років, але за деяких обставин такий період може бути подовжений.

Ці факти створюють значно серйозніші податкові ризики в Україні, ніж ті, які є типовими для країн з більш розвиненими системами оподаткування. Управлінський персонал вважає, виходячи зі свого тлумачення податкового законодавства, офіційних роз'яснень і судових рішень, що податкові зобов'язання були належним чином відображені в обліку. Однак тлумачення відповідних органів влади можуть відрізнятись від їх тлумачень і, якщо органи зможуть довести обґрунтованість своїх тлумачень, це може вплинути на цю фінансову звітність таким чином, який наразі неможливо визначити.

(b) Судові процеси

У ході звичайної діяльності Компанія залучається до різних судових процесів. На думку управлінського персоналу, результати цих процесів не вплинуть суттєво на фінансову звітність Компанії.

(c) Інші умовні зобов'язання

Станом на 31 грудня 2019 року Компанія оспорує вартість послуг, які заявлені як надані контрагентом із загальною сумою умовного зобов'язання 25 574 тис. грн.

23. Операції з пов'язаними сторонами

(a) Материнська та безпосередня контролююча сторона

Учасники та бенефіціари Компанії розкриваються в Примітці 1(a).

Ні кінцева материнська компанія, ні проміжні материнські компанії не складають консолідовану фінансову звітність, доступну для публічного використання.

(b) Операції з основним управлінським персоналом

(i) Винагорода основному управлінському персоналу

Основна винагорода управлінському персоналу за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, становить 336 122 тис. грн (2018 р.: 212 422 тис. грн). Винагорода управлінському персоналу включає заробітну плату, що виплачується готівкою, премії та короткострокові виплати працівникам. До ключового управлінського персоналу належать директор, фінансовий директор.

(c) Інші операції з пов'язаними сторонами

(у тисячах гривень)	Сума транзакцій за 2019 р.	Сума транзакцій за 2018 р.	Залишки за розрахунками станом на	
			31 грудня 2019	31 грудня 2018
Закупівля				
Кінцева материнська компанія	(3 461 860)	(2 702 766)	(185 051)	(4 818)
Безпосередня материнська компанія	-	-	(4 121)	-
Продажі				
Кінцева материнська компанія	-	108 326	-	107 263
Аванси видані				
Кінцева материнська компанія			454 896	337 488

(у тисячах гривень)	Сума транзакцій за 2019 р.	Сума транзакцій за 2018 р.	Залишки за розрахунками станом на	
			31 грудня 2019	31 грудня 2018
Зобов'язання за контрактами				
Кінцева материнська компанія			(955 777)	(96 657)
Позики				
Безпосередня материнська компанія			(197 070)	(221 506)
Безвідсоткові позики від акціонера			(1 629)	(74 070)

Усі залишки за розрахунками з пов'язаними сторонами, повинні бути погашені протягом одного року з дати звітності. На жоден із залишків не нараховується проценти та не має забезпечення.

24. Суттєві облікові політики

Викладена нижче бухгалтерська політика застосовується послідовно у всіх звітних періодах, представлених у цій фінансовій звітності, і відповідає політиці попереднього фінансового року, за винятком змін, описаних у Примітці 5.

(a) Дохід

Компанія обліковує дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) згідно з МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами».

Компанія визначає договір із замовником як договір між двома або більше сторонами, що створює виконавчі права та обов'язки, коли замовник - це сторона, яка уклала договір з суб'єктом господарювання щодо отримання товарів чи послуг, які є результатом звичайної діяльності суб'єкта господарювання в обмін на грошові кошти. Виконання прав та обов'язків у договорі - справа закону. Договори Компанії укладаються в письмовій формі. Компанія не має комплексних домовленостей з продажу, контракти з клієнтами зазвичай мають одне зобов'язання щодо виконання, а самі контракти не мають жодної компенсації у змінній або негрошовій формі.

Компанія встановила, що у контрактах з клієнтами на продаж товарів існує одне зобов'язання щодо виконання. Виконання зобов'язань за цими контрактами відбувається, коли товари доставлені до конкретної визначеної контрактами віртуальної точки входу газу у систему транспортування газу. Відсутність пов'язаних з транспортуванням та обробкою робіт, пов'язаних з продажем товарів, а контракт передбачає перед або після оплати проданих товарів без будь-яких премій за продажі.

Компанія прийшла до висновку, що вона є принципалом у всіх своїх домовленостях, оскільки вона є основним дебітором, самостійно встановлює ціни та також несе ризик втрати запасів та кредитний ризик.

(i) Купівля природного газу

Дохід від продажу природного газу визнається у прибутку чи збитку в момент часу, коли контроль за товаром передається замовнику.

Ознаки того, чи був переданий контроль, оцінюються управлінським персоналом для кожного контракту, та включають клієнта, який:

- має поточне зобов'язання здійснити оплату;
- фізично володіє;
- має юридичне право;

- приймає ризики та вигоди від володіння; та
- прийняв актив.

Дохід оцінюється на основі винагороди, зазначеної в контракті з клієнтом. Компанія визнає дохід, коли передає контроль над товаром клієнту.

Клієнти отримують такий контроль після того, як товар доставляється і приймається клієнтом. Рахунки-фактури генеруються в той самий момент. Рахунки-фактури, як правило, підлягають оплаті в термін від 30 до -60 днів. Знижки не надаються.

Контроль передається під час фізичного перетину газом станції обліку газу, пункту обліку газу та газолічильній установці на головній частині магістрального газопроводу.

(ii) Реалізація електроенергії

Компанія експортує електроенергію з серпня 2018 року. Дохід визнається з часом на підставі активів, підписаних із клієнтами, оскільки електроенергія являє собою обіцянку передати клієнту цілий ряд різних товарів, які по суті є однаковими і мають однакову схему передачі клієнту.

До 1 липня 2019 Компанія продавала електроенергію іноземним споживачам, придбану у ДП "Енергоринок" (оптовий ринок електроенергії), державного монополіста, що займається розподілом електроенергії. Кількість електроенергії, яка експортується, визначалася потужністю передачі, яку компанія придбала від НЕК «Укренерго» на транскордонних аукціонах потужності, де Компанія є постійним учасником. Дохід від продажу електроенергії - це вартість одиниць, що постачаються протягом року.

З 1 липня 2019 р., відповідно до Закону України "Про ринок електричної енергії", відбувся запуск нового ринку електроенергії. В рамках переходу на новий ринок електроенергії Компанією було погоджено та укладено двосторонні договори купівлі-продажу електричної енергії з учасниками ринку та обов'язкові договори ринку електричної енергії з оператором ринку, що дало можливість вчасно перейти на нову модель ринку. Відповідно до договорів купівлі-продажу в сегменті ринку «двостороннього контракту» оплата за електроенергію здійснюється переважно заздалегідь, а ціни узгоджуються між сторонами без будь-яких обмежень.

Відповідно до договорів купівлі-продажу в сегменті ринку "напередодні", оплата за електроенергію здійснюється переважно заздалегідь, а ціни встановлюються за допомогою тендерів, проведених оператором ринку на основі пропозицій учасників ринку.

(iii) Реалізація іншої продукції

Дохід оцінюється на основі відшкодування, обіцяного у договорі з клієнтом, і не враховує сум, зібраних від імені третіх сторін. Компанія визнає дохід, коли передає контроль за продуктом клієнту. Дохід відображається за вирахуванням очікуваних відшкодувань та наданих знижок клієнтам.

Компанія продає товари, використовуючи договори з різними умовами поставки та умовами передачі ризиків та винагород.

Компанія визнає продаж товарів, коли клієнт отримує контроль над ними.

Більшу частину своїх продажів товарів Компанія передає контроль і визнає продаж після того, як товари були передані у розпорядження клієнта у вказаному місці, тоді клієнт несе відповідальність за всі витрати та ризики, пов'язані з товаром. Пов'язані операції з доставки та вантажно-розвантажувальних робіт відбуваються до того, як контроль за товаром буде переданий замовнику, і не буде визнано жодного окремого зобов'язання до виконання вантажоперевезень та вантажно-розвантажувальних робіт.

Компанія встановила, що у контрактах з клієнтами на продаж товарів існує одне зобов'язання щодо виконання. Зобов'язання щодо виконання за цими договорами задовольняється тоді, коли товари відправлено на конкретну територію, визначену згідно з договорами за відповідними умовами INCOTERMS.

(iv) Компонент фінансування

Компанія не має жодних договорів, коли період між передачею обіцяних товарів чи послуг замовнику та оплатою замовником перевищує один рік. Отже, використовуючи спрощення практичного характеру, Компанія не коригує обіцяну суму винагороди як наслідок значної фінансової складової, якщо Компанія очікує на момент укладення договору, що період між часом, коли Компанія передасть клієнту обіцяний товар або послугу і коли замовник заплатить за цей товар чи послугу, буде один рік чи менше.

(b) Фінансові доходи та витрати

До складу фінансових доходів входять процентний дохід по інвестованих коштах і прибуток від курсових різниць. Процентний дохід визнається по мірі нарахування в прибутку або збитку з використанням методу ефективного відсотка.

Фінансові витрати включають витрати від курсових різниць, на виплату процентів та витрати по виданим гарантіям.

Прибутки та збитки від курсових різниць по кредитах, позиках та гарантіях відображаються у звітності на нетто-основі як фінансові доходи або як фінансові витрати, залежно від динаміки курсів обміну, що призводить до отримання чистого прибутку або понесення чистого збитку.

(c) Іноземна валюта

Операції в іноземних валютах перераховуються у відповідні функціональні валюти Компанії за курсами обміну, що діють на дати здійснення операцій.

Монетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземних валютах на звітну дату, перераховуються у функціональну валюту за курсами обміну, встановленими Національним банком України на цю дату. Прибуток або збиток від курсових різниць по монетарних статтях – це різниця між амортизованою вартістю у функціональній валюті на початок періоду, скоригованою на ефективну процентну ставку і платежі протягом періоду, та амортизованою вартістю в іноземній валюті, перерахованою за курсом обміну на кінець звітного періоду.

Немонетарні статті, деноміновані в іноземних валютах, які відображаються за справедливою вартістю, перераховуються у функціональну валюту за курсами обміну, що діяли на дату визначення справедливої вартості. Немонетарні статті, деноміновані в іноземних валютах, які відображаються за первісною вартістю, перераховуються за курсами обміну, що діяли на дату операції.

Курсові різниці, що виникають в результаті перерахування, визнаються у прибутку або збитку, за винятком різниць, що виникають при перерахуванні інструментів капіталу, наявних для продажу, які визнаються в іншому сукупному доході.

На звітні дати курс гривні до основних валют за офіційними курсами НБУ представлений таким чином:

Валюта	31 грудня 2019	31 грудня 2018
Євро (EUR)	26,42	31,71
Долар США (USD)	23,69	27,69

(d) Зобов'язання з виплат працівникам

Компанія здійснює відрахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на суму, яка розраховується на основі заробітної плати кожного працівника.

Ці суми включають плани із визначеними внесками та визнаються як витрати на виплати працівників у складі прибутку або збитку, коли вони підлягають сплаті. Після відрахування внесків Компанія не несе подальших зобов'язань з виплат. Авансові внески визнаються як активи в тій мірі, в якій є можливість повернення грошових коштів або зменшення майбутніх платежів. Компанія не має інших зобов'язань стосовно пенсійних виплат.

Крім того, зобов'язання визнається сумою, яку очікують виплатити в якості бонусу, якщо в Компанії існує юридичне чи конструктивне зобов'язання сплатити цю суму в результаті минулих послуг, наданих працівником, і зобов'язання можна оцінити достовірно.

(e) Витрати з податку на прибуток

Витрати з податку на прибуток складаються з поточного та відстроченого податків. Податок на прибуток визнається в прибутку або збитку, за винятком випадків, коли він відноситься до об'єднання бізнесу або до статей, визнаних безпосередньо у власному капіталі чи в іншому сукупному доході.

Поточний податок складається з очікуваного податку до сплати або до відшкодування, розрахованого на основі оподаткованого прибутку або збитку за рік з використанням ставок оподаткування, що діють або практично введені в дію на звітну дату, і будь-яких коригувань податку, що підлягає сплаті за попередні роки.

Відстрочений податок визнається за тимчасовими різницями між балансовими сумами активів і зобов'язань, які використовуються для цілей фінансової звітності, і сумами, які використовуються для цілей оподаткування. Відстрочений податок не визнається для первісного визнання активів або зобов'язань у операції, яка не є об'єднанням бізнесу, і це не впливає ні на бухгалтерський облік, ні на оподатковуваний прибуток. Відстрочений податок оцінюється за ставками податку, які, як очікується, застосовуватимуться до тимчасових різниць, коли вони будуть використані, на підставі законів, які були прийняті чи суттєво введені до звітної дати. Відстрочені податкові активи та зобов'язання компенсуються, якщо існує законне право на компенсацію поточних податкових активів та зобов'язань, і вони стосуються податку на прибуток, що стягуються одним і тим же податковим органом для того самого податкового суб'єкта або різних податкових суб'єктів, але вони мають намір сплачувати поточні податкові зобов'язання та активи на нетто-основі, або їх податкові активи та зобов'язання будуть реалізовані одночасно.

Відстрочений податковий актив визнається за податковими кредитами та тимчасовими різницями, що підлягають вирахуванню, у тій мірі, в якій існує ймовірність того, що майбутні оподатковувані прибутки будуть доступні, за якими вони можуть бути використані. Відстрочені податкові активи переглядаються на кожну звітну дату та зменшуються, коли реалізація відповідної податкової вигоди більше не є ймовірною.

При визначенні розміру поточного і відстроченого податку Компанія враховує вплив невизначених податкових ставок та можливі додаткові податки, штрафи та відстрочені платежі. Компанія вважає, що її нарахування на податкові зобов'язання є достатніми для всіх відкритих податкових років на підставі оцінки багатьох факторів, включаючи тлумачення

податкового законодавства та попереднього досвіду. Ця оцінка залежить від оцінок та припущень і може включати низку судових рішень про майбутні події. Нова інформація може стати доступною, що призводить до зміни Компанії суджень щодо адекватності існуючих податкових зобов'язань; такі зміни податкових зобов'язань впливатимуть на податкові витрати у період, коли ці зміни буде впроваджено.

(f) Запаси

Запаси відображаються за меншою з двох вартостей: за фактичною вартістю чи за чистою вартістю реалізації. Собівартість запасів визначається за методом first-in first-out та включає витрати на придбання запасів, витрати на виробництво або переробку, а також інші витрати на їх доставку до теперішнього місцезнаходження і приведення їх у стан, придатний для використання.

Чистою вартістю реалізації є розрахункова вартість продажу в ході звичайної діяльності, за вирахуванням розрахункових витрат на завершення та збут.

(g) Аванси видані

Аванси видані відображаються за собівартістю за вирахуванням збитків від знецінення.

(h) Основні засоби

(i) Визнання та оцінка

Основні засоби оцінюються за вартістю придбання за вирахуванням накопиченого зносу та накопичених збитків від зменшення корисності.

Вартість придбання включає витрати, що безпосередньо відносяться до придбання активу. Вартість активів, створених за рахунок власних коштів, включає вартість матеріалів, заробітну плату основних робітників та будь-які інші витрати, безпосередньо пов'язані з приведенням активу у робочий стан для його використання за призначенням, а також витрати на демонтаж та вивезення відповідних об'єктів, витрати на проведення робіт з відновлення території, на якій вони знаходилися, та капіталізовані витрати на позики. Вартість придбаного програмного забезпечення, що є невід'ємною частиною функціональних характеристик відповідного обладнання, капіталізується у складі вартості такого обладнання.

Якщо частини одиниці основних засобів мають різні строки корисного використання, вони обліковуються як окремі одиниці (суттєві компоненти) основних засобів.

Будь-які прибутки або збитки від вибуття одиниці основних засобів визначаються шляхом порівняння надходжень від її вибуття з її балансовою вартістю та визнаються за нетто основі за рядками «Інші доходи» або «Інші витрати» у складі прибутку або збитку.

(ii) Подальші витрати

Витрати, понесені на заміну частини одиниці основних засобів, визнаються у балансовій вартості такої одиниці, якщо існує ймовірність того, що така частина принесе Компанії майбутні економічні вигоди, а її вартість може бути достовірно оцінена. При цьому припиняється визнання балансової вартості заміненої частини.

Витрати на поточне обслуговування основних засобів визнаються у складі прибутку або збитку за період, в якому вони були понесені.

(iii) Амортизація

Знос визнається у прибутку або збитку за прямолінійним методом протягом оцінених строків корисного використання кожного компонента одиниці основних засобів. Знос орендованих активів нараховується протягом меншого з двох строків: строку їх корисного використання

або строку оренди, крім випадків, коли можна обґрунтовано вважати, що Компанія отримає право власності до кінця строку оренди. Знос нараховується з дати, коли актив вже готовий до використання.

Строки корисного використання основних засобів є такими:

- Комп'ютери та офісне обладнання 2 роки
- Транспортні засоби 5 років

Методи нарахування зносу, строки корисного використання і ліквідаційна вартість переглядаються на кожну звітну дату і, якщо це необхідно, коригуються.

(i) Фінансові інструменти

Дебіторська заборгованість визнається в момент виникнення. Усі інші фінансові активи та фінансові зобов'язання визнаються, в момент коли Компанія стає стороною договірних положень цього інструменту.

Фінансовий актив (за винятком випадків, коли це дебіторська заборгованість без суттєвого компоненту фінансування) або фінансове зобов'язання спочатку оцінюється за справедливою вартістю плюс для статей, що не належить до категорії FVTPL, транзакційні витрати, які безпосередньо відносяться до його придбання або випуску. Дебіторська заборгованість без суттєвого компоненту фінансування спочатку оцінюється за ціною угоди на момент виникнення.

(i) Непохідні фінансові активи та зобов'язання – визнання та припинення визнання

При первісному визнанні фінансовий актив класифікується як оцінений за: амортизованою вартістю; FVOCI - боргові інвестиції; FVOCI – інструменти капіталу; або FVTPL.

Фінансові активи не перекласифікуються після їх первісного визнання, якщо Компанія не змінить свою ділову модель управління фінансовими активами, і в цьому випадку всі фінансові активи, які стосуються такої зміни, перекласифікуються в перший день першого звітного періоду після зміни бізнес-моделі.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою вартістю, якщо він відповідає обом наведеним нижче умовам і не визначений як FVTPL:

- проводиться в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання активів для збору договірних грошових потоків; та
- договірні умови породжують у визначені дати грошові потоки, які є виключно виплатами основної суми та відсотками за непогашеною сумою основної суми.

Боргова інвестиція оцінюється у FVOCI, якщо вона відповідає обом із наведених нижче умов і не визначена як FVTPL:

- проводиться в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як за рахунок утримання активів для збору договірних грошових потоків, так і через продаж фінансових активів; та
- договірні умови породжують у визначені дати грошові потоки, які є виключно виплатами основної суми та відсотками за непогашеною сумою основної суми.

При первісному визнанні інвестицій у власний капітал, які не утримуються для торгівлі, Компанія може безповоротно вирішити представити наступні зміни справедливої вартості інвестицій в у складі іншого сукупного доходу. Компанія має таке право для кожної окремої інвестиції.

Усі фінансові активи, не класифіковані як оцінені за амортизованою вартістю або FVOCI, як описано вище, оцінюються за FVTPL. Сюди включаються всі похідні фінансові активи. При первісному визнанні Компанія може безповоротно призначити фінансовий актив, який в

іншому випадку відповідає вимогам, що підлягають оцінці за амортизованою вартістю або за FVOCI, як за FVTPL, якщо це усуне або значно зменшить бухгалтерську невідповідність, яка в іншому випадку виникне.

Фінансові активи Компанії включають торговельну та іншу дебіторську заборгованість та грошові кошти та їх еквіваленти та класифікуються як категорії за амортизованою вартістю. Ці активи згодом оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Амортизована вартість зменшується за рахунок зменшення корисності. Процентні доходи, прибутки та збитки від зменшення валюти відображаються у складі прибутку чи збитку. Будь-який результат від припинення визнання визнається у прибутку чи збитку.

Грошові кошти та їх еквіваленти включають залишки грошових коштів, депозити за запитом та високоліквідні інвестиції з термінами погашення три місяці або менше від дати придбання, які піддаються незначному ризику зміни їх справедливої вартості.

Фінансові зобов'язання класифікуються як оцінені за амортизованою вартістю або FVTPL. Фінансове зобов'язання класифікується як оцінюване за FVTPL, якщо воно відповідає визначенню «фінансове зобов'язання, яке утримується для торгових операцій», являє собою похідний інструмент, або якщо воно було визначене як таке при первісному визнанні. Фінансові зобов'язання, що класифікуються як оцінювані за FVTPL, оцінюються за справедливою вартістю, і чисті прибутки та збитки, включаючи будь-які процентні витрати, визнаються в прибутку або збитку. Інші фінансові зобов'язання згодом оцінюються за амортизованою вартістю за методом ефективної процентної ставки. Витрати на відсотки та валютні прибутки та збитки відображаються у прибутку чи збитку. Будь-який результат від припинення визнання також визнається у прибутку чи збитку.

Компанія оцінює всі свої фінансові зобов'язання за амортизованою вартістю.

(ii) Взаємозалік

Фінансові активи та фінансові зобов'язання згортаються, і відповідна чиста сума відображається у звіті про фінансовий стан тоді і тільки тоді, коли Компанія має юридично забезпечене право на їх взаємозалік та намір або здійснити розрахунок по них на нетто-основі, або одночасно реалізувати актив та погасити зобов'язання.

(j) Статутний капітал

Відповідно до українського законодавства, кожен з учасників товариства з обмеженою відповідальністю має законне право вимагати вилучення своїх відсотків з Компанії. У такому випадку Компанія зобов'язана виплатити учаснику вартість майна Товариства пропорційно інтересам учасника у статутному капіталі. Оплата здійснюється за погодженням з фінансовими звітами за рік зняття учасника протягом 12 місяців з дати відкликання.

Компанія класифікує частки учасників як власний капітал, якщо, разом із виконанням інших критеріїв, загальні очікувані грошові потоки, що відносяться до інструмента протягом строку дії інструмента, базуються суттєво на прибутку або збитку, зміні визнаних чистих активів або зміні справедливої вартості визнаних та невизнаних чистих активів протягом строку використання інструмента та не існує інших випущених інструментів, грошові потоки яких також, суттєво б залежали від зазначених вище позицій, або встановлювали б залишковий розподіл накопичених доходів між власниками інструментів.

Управлінський персонал дійшов висновку, що зазначені вище критерії виконані. На цій підставі управлінський персонал вирішив, що дані інструменти представляють залишковий інтерес учасників Компанії та відповідають усім критеріям класифікації інструментів власного капіталу згідно з МСФЗ. Таким чином, частки учасників відображаються як капітал на всі звітні дати у цій фінансовій звітності.

(к) Зменшення корисності

(i) Непохідні фінансові активи

Компанія визнає знецінення за очікуваними кредитними збитками ("ОКЗ") на:

- фінансові активи, оцінені за амортизованою вартістю;
- боргові інвестиції, виміряні на FVOCI; і
- контрактні активи.

Компанія оцінює знецінення на суму, що дорівнює ОКЗ за весь період існування фінансового інструменту, за винятком наступних, які оцінюються на основі 12-місячних ОКЗ:

- боргові цінні папери, що мають низький кредитний ризик на звітну дату; та
- інші боргові цінні папери та банківські залишки, для яких кредитний ризик (тобто ризик виникнення дефолту протягом очікуваного терміну дії фінансового інструменту) значно не збільшився з моменту первісного визнання.

Резерви збитків для дебіторської заборгованості та контрактних активів завжди оцінюються на суму, що дорівнює ОКЗ за весь період існування фінансового інструменту.

Визначаючи, чи значно збільшився кредитний ризик фінансового активу з моменту первісного визнання та при оцінці ОКЗ, Компанія користується розумною та достовірною інформацією, яка є релевантною та доступною без зайвих витрат чи зусиль. Сюди входить як кількісна, так і якісна інформація та аналіз, заснований на історичному досвіді Компанії та усвідомленій оцінці кредитного ризику, включаючи перспективну інформацію.

Компанія припускає, що кредитний ризик щодо фінансового активу значно збільшився, якщо такий актив прострочений більше 30 днів.

Компанія вважає, що фінансовий актив у складі дефолту, коли:

- позичальник навряд чи погасить свої кредитні зобов'язання перед Компанією в повному обсязі, якщо Компанія не стягне в нього забезпечення, якщо таке існує); або
- фінансовий актив прострочений понад 90 днів (якщо не буде спростовано).

ОКЗ за весь період існування фінансового інструменту - це ОКЗ, які є результатом усіх можливих подій за замовчуванням протягом очікуваного терміну експлуатації фінансового інструменту.

12-місячні ОКЗ- це частина ОКЗ, що є результатом подій, можливих протягом 12 місяців після дати звітності (або більш короткого періоду, якщо очікуваний термін існування інструменту менше 12 місяців).

Максимальний період, що враховується при оцінці ОКЗ, - це максимальний договірний період, протягом якого Компанія наражається на кредитний ризик.

Оцінка очікуваних кредитних збитків

ОКЗ - це оціночна ймовірність кредитних втрат. Кредитні втрати оцінюються як поточна вартість усіх дефіцитів грошових коштів (тобто різниця між грошовими потоками, що належать суб'єкту господарювання відповідно до договору, та грошовими потоками, які Компанія розраховує отримати).

Очікувані кредитні збитки дисконтуються за ефективною процентною ставкою фінансового активу.

Кредитно-знецінені фінансові активи

На кожну звітну дату Компанія оцінює, чи фінансові активи, відображені за амортизованою вартістю, мають зменшення корисності. Фінансовий актив - вважається «кредитно-знеціненим», коли відбулися одна чи кілька подій, що негативно впливають на очікувані майбутні грошові потоки цього фінансового активу.

Доказами того, що фінансовий актив є знеціненим, включають наступні дані:

- значні фінансові труднощі позичальника або емітента;
- порушення договору, таке як дефолт або прострочення понад 90 днів;
- реструктуризація позики або авансу Компанією на умовах, які Компанія не розглядала в іншому випадку;
- цілком ймовірно, що позичальник розпочне банкрутство чи іншу фінансову реорганізацію;

(ii) Нефінансові активи

Балансова вартість нефінансових активів Компанії, за винятком запасів та відстрочених податкових активів, перевіряється на кожну звітну дату з метою виявлення будь-яких ознак зменшення їх корисності. Якщо такі ознаки існують, проводиться оцінка сум очікуваного відшкодування активів.

Сумою очікуваного відшкодування активу чи одиниці, що генерує грошові кошти (ОГГК), є більша з двох вартостей: вартість у використанні чи справедлива вартість за вирахуванням витрат на продаж. При оцінці вартості у використанні очікувані в майбутньому грошові потоки дисконтуються до їх теперішньої вартості з використанням ставки дисконту без урахування ставки оподаткування, яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі та ризику, притаманні відповідному активу або ОГГК. Для цілей тестування на предмет зменшення корисності активи, які не можуть бути перевірені індивідуально, об'єднуються у найменшу групу активів, що генерує приток грошових коштів від безперервного використання відповідного активу, що практично не залежить від притоку грошових коштів від інших активів чи груп активів чи ОГГК.

Збиток від зменшення корисності визнається тоді, коли балансова вартість активу або його одиниці, що генерує грошові кошти, перевищує суму очікуваного відшкодування. Збитки від зменшення корисності визнаються у прибутку або збитку. Збитки від зменшення корисності, визнані щодо ОГГК, розподіляються у такій послідовності: спочатку зменшується балансова вартість будь-якого гудвілу, розподіленого на ОГГК (групу ОГГК), а потім зменшується на пропорційній основі балансова вартість інших активів, які входять до складу ОГГК (групи ОГГК).

Збитки від зменшення корисності, визнані у попередні періоди, оцінюються на кожну звітну дату на предмет будь-яких ознак того, що збиток зменшився або більше не існує. Збиток від зменшення корисності сторнується, якщо відбулася зміна оцінок, що використовуються для визначення суми очікуваного відшкодування. Збиток від зменшення корисності сторнується тільки у випадку, якщо балансова вартість активу не перевищує балансову вартість, що була б визначена, за вирахуванням зносу або амортизації, якщо збиток від зменшення корисності не був визнаний взагалі.

(I) Забезпечення

Забезпечення визнається тоді, коли Компанія внаслідок події, що сталася в минулому, має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання, яке можна оцінити достовірно, і існує ймовірність того, що для погашення даного зобов'язання необхідно буде використання економічних ресурсів. Сума забезпечення визначається шляхом дисконтування очікуваних

майбутніх грошових потоків з використанням ставки дисконту без урахування ставки оподаткування, яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі і, там, де це доцільно, ризику, притаманні певному зобов'язанню. Вивільнення дисконту визнається у складі фінансових витрат.

(m) Оренда

(i) Політика, що застосовується після 1 січня 2019 року

На початку дії або після модифікації договору, що містить компонент оренди, Компанія відносить винагороду у контракті на кожний компонент оренди на основі їх відносних індивідуальних цін. Однак у випадку оренди нерухомого майна Компанія вирішила не відокремлювати компоненти, що не належать до оренди, та обліковувати компоненти оренди та ті, що до неї не належать, як єдиний компонент оренди.

Компанія визнає актив у формі права використання та зобов'язання з оренди на дату початку оренди. Актив у формі права користування спочатку оцінюється за собівартістю, яка включає початкову суму зобов'язання з оренди, скориговану на будь-які платежі, здійснені на дату початку оренди або раніше, плюс будь-які понесені початкові прямі витрати та оцінена сума витрат на демонтаж та перевезення базового активу або на відновлення активу чи ділянки, на якій цей актив був розміщений, за вирахуванням будь-яких отриманих заохочень.

Актив у формі права користування в подальшому амортизується за прямолінійним методом з дати початку оренди до закінчення строку оренди, крім випадків, коли за договором оренди Компанією передаються фактично всі ризики та вигоди від володіння базовим активом або коли собівартість активу у формі права користування відображає той факт, що Компанія реалізує можливість покупки. У такому випадку актив у формі права користування буде амортизуватися протягом строку корисного використання базового активу на тій самій основі, що й основні засоби. Крім того, вартість активу у формі права використання періодично зменшується на суму збитків від зменшення корисності, якщо такі мають місце, та коригується з урахуванням певних переоцінок зобов'язання з оренди.

Первісна оцінка зобов'язання з оренди здійснюється за теперішньою вартістю орендних платежів, дисконтованою за процентною ставкою, закладеною до договору оренди, або, якщо ця ставка не може визначена, за прирісною процентною ставкою Товариства на позиковий капітал. Як правило, Компанія використовує свою ставку додаткових запозичень як ставку дисконту.

Компанія визначає свою ставку додаткових запозичень шляхом отримання ставок відсотка з різних зовнішніх джерел фінансування та вносить певні коригування з метою відображення умов оренди та типу орендованого активу.

Орендні платежі, що враховуються в оцінці зобов'язання з оренди, включають:

- фіксовані платежі, включаючи ті, що є такими по суті;
- змінні орендні платежі, які залежать від індексу або ставки, первісна оцінка яких здійснюється з використанням індексу або ставки на дату початку оренди;
- суми, що, як очікується, будуть сплачені орендарем за гарантією ліквідаційної вартості; та
- ціну виконання опціону на покупку, якщо у Компанії існує обґрунтована впевненість, що вона використає цей опціон, орендні платежі за додатковий період у разі існування права на продовження оренди, якщо у Компанії існує обґрунтована впевненість, що вона скористається опціоном на продовження, та штрафні санкції за дострокове припинення договору оренди, крім випадків, коли у Компанії існує обґрунтована впевненість, що договір оренди не буде припинений достроково.

Ці орендні зобов'язання оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотку. Зобов'язання переоцінюється тоді, коли відбувається зміна майбутніх орендних платежів у результаті зміни індексу або ставки, зміна прогнозованої оцінки Компанії щодо суми, що, як очікується, буде виплачена за гарантією ліквідаційної вартості, якщо Компанія змінює свою оцінку щодо того, чи вона реалізує можливість покупки, продовження оренди чи припинення договору оренди, або якщо існує переглянутий платіж, який є по суті фіксованим платежем.

Коли орендне зобов'язання переоцінюється таким чином, здійснюється відповідне коригування балансової вартості активу з права використання або відображається у складі прибутку або збитку, якщо балансова вартість активу з права використання була зменшена до нуля.

Компанія подає активи у формі права використання, які не відповідають визначенню інвестиційної нерухомості, у складі інших довгострокових активів, а зобов'язання з оренди - у складі інших довгострокових зобов'язань у звіті про фінансовий стан.

Компанія прийняла рішення не визнавати активи у формі права користування і зобов'язання з оренди за деякими договорами оренди малоцінних та короткострокових активів. Компанія визнає орендні платежі, пов'язані з цими договорами оренди, як витрати за прямолінійним методом протягом строку оренди.

Компанія застосувала судження для визначення строку оренди офісних приміщень. Компанія вважає, що забезпеченість прав на оренду встановлюється письмовим договором (у тому числі штрафними умовами та строком корисного використання поліпшення оренди) у поєднанні з чинним законодавством, що стосується поновлення або припинення прав (зокрема, переважні права орендаря на поновлення оренди) та іншими укладеними орендними та не-орендними угодами, які можуть вплинути на економічне рішення щодо поновлення або припинення. Таким чином, термін оренди визначається шляхом посилання на строк дії договору оренди.

(ii) Політика, що застосовувалася до 1 січня 2019 року

Визначення, чи містить угода договір оренди

На момент початку дії договору Компанія проводить оцінку такого договору на предмет наявності ознак оренди. Ознаки оренди існують, якщо виконання договору залежить від використання конкретного активу, та договір дає право на використання активу.

На момент створення або після повторної оцінки домовленостей Компанія відокремлює платежі та інші компенсації, що вимагаються таким договором, на плату за оренду та плату за інші елементи на основі їх відносної справедливої вартості. Якщо Компанія доходить висновку про неможливість достовірно відокремити платежі за фінансовою орендою, актив і зобов'язання визнаються за сумою, що дорівнює справедливій вартості відповідного активу.

У подальшому зобов'язання зменшуються по мірі здійснення виплат, а умовні фінансові нарахування за зобов'язанням визнаються з використанням прирісної ставки відсотка Компанії на позиковий капітал.

Орендовані активи

Активи, що зберігаються Компанією в умовах оренди, які передають Компанії фактично всі ризики та вигоди від власності, класифікуються як фінансова оренда. При первісному визнанні лізинговий актив оцінюється на суму, рівну нижчій його справедливої вартості та теперішній вартості мінімальних лізингових платежів. Після первинного визнання актив обліковується відповідно до облікової політики, що застосовується до цього активу.

Інші оренди є операційними орендами, а орендовані активи не визнаються у звіті про фінансовий стан Компанії.

Орендні платежі

Платежі за договорами операційної оренди визнаються у прибутку або збитку за прямолінійним методом протягом строку оренди. Знижки, надані орендодавцями, визнаються у складі загальної суми витрат на оренду протягом строку оренди.

Мінімальні орендні платежі за договорами фінансової оренди розподіляються між фінансовими витратами та зменшенням існуючих зобов'язань. Фінансові витрати розподіляються на кожний період протягом строку оренди таким чином, щоб забезпечити сталу періодичну процентну ставку по залишку зобов'язання.

25. Події після звітної дати

(а) Зміна у умовах здійснення діяльності

В перші місяці 2020 року спостерігається значне потрясіння на світовому ринку, викликане спалахом коронавірусу. Разом з іншими факторами це призвело до різкого зниження цін на нафту та фондових індексів, а також до девальвації української гривні. Відповідаючи на потенційно серйозну загрозу, яку коронавірус представляє для здоров'я населення, українські урядові органи вжили заходів щодо стримування розповсюдження коронавірусу серед населення, вводячи обмеження на переміщення людей всередині України, «замикання» міст у регіонах, що, можливо, постраждають від спалаху коронавірусу, призупинення транспортних зв'язків з Україною та обмеження в'їзду та виїзду з України. Уряд запровадив карантин до 31 липня 2020 року з можливістю його поступового послаблення. Деякі підприємства також запропонували працівникам залишатися вдома та скоротили чи тимчасово призупинили ділові операції.

Більш широкі економічні наслідки цих подій включають:

- припинення бізнес-операцій та економічної діяльності в Україні, що має каскадні наслідки як для зовнішніх ланцюгів постачання в обох напрямках, включаючи торгівлю та транспорт, подорожі та туризм, розваги, виробництво, будівництво, роздрібну торгівлю, страхування та освіту; а також
- зростання економічної невизначеності, що проявляється у вигляді більш мінливих цін на активи та зміни обмінних курсів валют.

Управлінський персонал здійснив попередній аналіз впливу пандемії, зміни робочого середовища, зміни структури споживання клієнтів та інших обмежень, накладених карантинними заходами. Як результат, Компанія продовжувала функціонувати та продавати/купувати товари як завжди, проте були введені додаткові заходи для запобігання можливому зараженню вірусом працівників.

Оскільки бізнес Компанії не має тісних зв'язків із жодною з галузей, на які, як очікується, вплине COVID-19, управлінський персонал вважає, що пандемія COVID-19 не матиме значного впливу (якщо взагалі буде мати) на бізнес та фінансові результати Компанії у 2020 році, проте через поточну невизначеність також важко оцінити ймовірний вплив пандемії COVID-19 на результати та фінансове становище у 2020 році та у наступних роках. Управлінський персонал не може виключати можливості тривалих періодів карантину, посилення суворості таких заходів або негативного впливу таких заходів на економічне середовище, в якому працює Компанія, що може негативно впливати на Компанію в середньому та довгостроковому періодах. Управлінський персонал ретельно стежить за розвитком ситуації на світовому та українському ринках, щоб вчасно мінімізувати негативні наслідки та реагувати на пом'якшення впливу таких подій та обставин, мірою як вони відбуваються.

(b) Зміни у кредитах та позиках

Після року, який закінчився 31 грудня 2019 року, Компанія відкрила відновлювану мультивалютну кредитну лінію в вітчизняній фінансовій установі на суму 52 844 тис. грн. (еквівалент 2 000 тис. євро).

Після року, який закінчився 31 грудня 2019 року, Компанія уклала договір з вітчизняною фінансовою установою на надання гарантій з загальним лімітом у 140 400 тис. грн., які ця установа повинна надати постачальникам Компанії.

Звіт незалежних аудиторів

Учасникам Товариства з обмеженою відповідальністю «ЕРУ Трейдинг»

Звіт щодо аудиту фінансової звітності

Думка із застереженням

Ми провели аудит фінансової звітності Товариства з обмеженою відповідальністю «ЕРУ Трейдинг» («Компанія»), що складається зі звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2019 року, звітів про прибутки та збитки та інший сукупний дохід, про зміни у власному капіталі та про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, і приміток, включаючи стислий виклад значущих облікових політик та іншу пояснювальну інформацію.

На нашу думку, за винятком впливу питання, описаного у розділі «*Основа для думки із застереженням*» нашого звіту, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Компанії на 31 грудня 2019 року та її фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») та вимог законодавства України щодо фінансового звітування.

Основа для думки із застереженням

На 31 грудня 2019 року управлінський персонал не провів оцінку очікуваних кредитних збитків за залишками грошових коштів, обмежених до використання, у сумі 29,116 тисяч гривень, які є простроченими, оскільки управлінський персонал вважає, що даний залишок може бути відшкодований. Згідно з вимогами МСФЗ 9 «*Фінансові інструменти*», суб'єкт господарювання повинен визнавати резерв під очікувані кредитні збитки за такими фінансовими активами. Вплив зазначеного відхилення від Міжнародних стандартів фінансової звітності на фінансову звітність не було визначено.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «*Відповідальність аудиторів за аудит фінансової звітності*» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Компанії згідно з Міжнародним кодексом етики професійних бухгалтерів (включаючи міжнародні стандарти незалежності) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Міжнародного кодексу етики. Ми

Суб'єкт господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю «ЕРУ Трейдинг».

Код ЄДРПОУ № 40371329

Незалежний аудитор. Приватне акціонерне товариство «КПМГ Аудит», компанія, яка зареєстрована згідно із законодавством України, член мережі незалежних фірм KPMG, що входять до асоціації KPMG International Cooperative ("KPMG International"), зареєстрованої згідно із законодавством Швейцарії.

Код ЄДРПОУ № 31032100

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності № 2397.

Адреса: вул. Московська, 32/2, 17-й поверх, Київ, 01010, Україна.

вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Ключові питання аудиту, що включають найбільш значущі ризики суттєвих викривлень, у тому числі оцінений ризик суттєвих викривлень унаслідок шахрайства

Ключові питання аудиту – це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань. Додатково до питання, описаного в розділі «*Основа для думки із застереженням*», ми визначили, що описане нижче питання є ключовим питанням аудиту, яке слід відобразити в нашому звіті.

Визнання доходу

Див. Примітки 6 та 24(а) до фінансової звітності.

Ключове питання аудиту	Як це питання вирішувалось під час аудиту
<p>Згідно з МСА, застосовано припущення про існування ризику шахрайства у визнанні доходу.</p> <p>Цей ризик концентрується здебільшого на прийнятності визнання доходу наприкінці звітного періоду.</p>	<p>Наші аудиторські процедури щодо визнання доходу включали:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Аналіз політики визнання доходу від реалізації продукції Компанії з метою визначення, чи вона належним чином враховує вимоги МСФЗ 15 «<i>Дохід від договорів з клієнтами</i>». — Перевірка договорів продажу на вибірковій основі для аналізу умов поставки та оцінювання того, чи був визнаний дохід відповідно до облікової політики Компанії. — Отримання на вибірковій основі листів-підтверджень від клієнтів Компанії щодо залишків станом на 31 грудня 2019 року, а у випадках, коли такі підтвердження не були отримані, – виконання альтернативних процедур шляхом порівняння даних за операціями з відповідними первинними документами. — Порівняння на вибірковій основі окремих операцій з продажу, що відбулися наприкінці року, з відповідними первинними документами, щоб визначити, чи належним чином був визнаний дохід у відповідному періоді.

Інша інформація

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається зі Звіту про управління, але не є фінансовою звітністю та нашим звітом аудиторів щодо неї.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення.

Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які потрібно було б включити до звіту.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та вимог законодавства України щодо фінансового звітування та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Компанію чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Компанії.

Відповідальність аудиторів за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудиторів, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Компанії;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та на основі отриманих аудиторських доказів робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудиторів до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудиторів. Втім, майбутні події або умови можуть примусити Компанію припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного подання.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, про відповідні дії, що вживаються для усунення загроз, і вжиті застережні заходи.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в нашому звіті аудиторів, крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або коли за край виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Згідно з вимогами статті 14(4) Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» ми надаємо наступну інформацію в нашому Звіті незалежних аудиторів, що вимагається додатково до вимог МСА.

Призначення аудитора та тривалість виконання аудиторського завдання

Ми були призначені аудиторами фінансової звітності Компанії станом на 31 грудня 2019 року та за рік, що закінчився зазначеною датою, управлінським персоналом 5 лютого 2020 року. Загальна тривалість виконання нами аудиторських завдань без перерв складає чотири роки, починаючи з року, що закінчився 31 грудня 2016 року, по рік, що закінчився 31 грудня 2019 року.

Надання неаудиторських послуг

Ми стверджуємо, що ми не надавали неаудиторські послуги, які заборонені положеннями Статті 6(4) Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Також, за період, якого стосується обов'язковий аудит, що ми виконуємо, ми не надавали Компанії інших послуг, крім послуг з аудиту.

Додатковий звіт для тих, кого наділено найвищими повноваженнями

Ми підтверджуємо, що цей звіт аудиторів узгоджений з додатковим звітом для тих, кого наділено найвищими повноваженнями.

Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежних аудиторів, є:

Юлія Терещенко

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності №101451

Заступник директора

ПрАТ «КПМГ Аудит»

1 липня 2020 року